Türkiye Cumhuriyeti Yıldız Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Alt Seviye Programlama Dersi 1. Ödevi

Öğrenci Adı Soyadı: Anıl Kutay Uçan Öğrenci Numarası: 20011025

Öğrenci e-posta: <u>11120025@std.yildiz.edu.tr</u>

Ders: BLM2021 Alt Seviye Programlama

Ders Yürütücüsü Öğr.Gör. Furkan Çakmak

İçerik:

- Ödevde İstenilenler
- Not-Bilgilendirme
- Ana Menünün Açıklanması
- 1. Alt Menünün Açıklanması
- 2. Alt Menünün Açıklanması
- 3. Alt Menünün Açıklanması
- Kullanılan Fonksiyonlar ve Açıklamaları
- Kaynakça

Ödevde İstenilenler:

Bu ödevde aşağıda istenilenleri gerçekleştiren bir konsol uygulaması yazmanız beklenmektedir. Ödeviniz bir ana ekran menüsünden ve aşağıda anlatılan 3 fonksiyonu barındıran alt menülerden oluşmalıdır. Menü tasarımınız ekrana yazdırılacak karakterlerle basitçe gerçekleştirilebilmesi, alt menü seçimleri de programa girdi olarak verilen karakterlerle (örnek 1, 2, 3) belirlenmelidir. Menü tasarımınızın bir yerinde (tüm alt menülerde de

görünmek kaydıyla) öğrenci numaranız ve isminiz yazmalıdır.

Alt Menü 1: Kullanıcıdan alınan n değeri ve bu n değeri kadar dizi elemanlarının sisteme girilmesinden oluştur.

a) Dizi girildiği anda bir yordam ile bu diziyi Linkli Liste veri yapısında oluşturacak şekilde linkleri oluşturunuz.

Alt Menü 2: Kullanıcı tarafından girilen dizinin değerlerinin ve linklerinin anlaşılabilir bir şekilde görselleştirilmesini gerçekleştirir.

Alt Menü :. Linkli listeye kullanıcının girmek istediği yeni bir veri eklenmesi için kullanılır. Veri eklenmesi gerçekleştirdikten sonra linklerde ilgili düzenlemeler yapılmalıdır. Bu işlemden sonra 2 numaralı alt menü kullanıldığında yeni eklenen değer ve güncellenmiş linkler görülmelidir.

Not-Bilgilendirme:

Bütün yazılacak mesajlar data segmentin içinde tanımlanmıştır.

Bütün menülerde, ekranın üst kısmında öğrencinin adı, soyadı ve numarası yazdırılmıştır.

Yapılan Proje exe tipinde yazılmıştır. 1 ana menü ve 3 tane alt menü'den oluşur. Kullanıcıdan alınan girdinin sonlanması için enter'a basılması gerekmektedir.

Programdan çıkmak için listeye veri ekleme kısmı hariç herhangi bir yerde q veya Q harflerine basmanız yeterlidir. Sonradan enter'a basmaya gerek yoktur.

Ana Yordam far tipindeki START yordamıdır. Burada sürekli bir döngü içinde near tipindeki MAINMENU yordamı çağırılır. Döngüden çıkmak için kullanıcıdan q veya Q harfleri girilmelidir. Bu harfler girildiğinde buradaki sonsuz döngü bozulur ve retf ile kontrol devredilir.

Ana Menü:

Ana Menü MAINMENU adlı near tipindeki bir yordamın çağırılması ile çalışmaya başlar. Ana Menü'nün üst kısmında öğrencinin adı soyadı ve numarası bulunmaktadır. Bu menüde öncelikle, hangi fonksiyonun nasıl çalıştırılacağı gösterilmektedir.

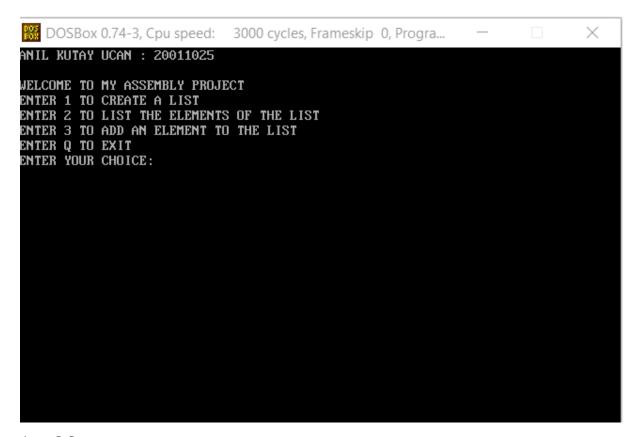
Eğer 1'e basılırsa Alt Menü 1'in bulunduğu yordam çağırılır (SUBMENUONE) ve bu yordam sayesinde kullanıcının hızlı bir şekilde liste yapması sağlanır.

Eğer 2'ye basılırsa, 2. alt menüye geçilir. Bu da SUBMENUTWO yordamının çağrılmasıyla yapılır. Burada yapılan listenin elemanları kullanıcıya gösterilir.

Eğer 3'e basılırsa, 3. alt menüye geçilir. Bu SUBMENUTHREE yordamının çağrılması ile yapılır. Burda listeye bir tane eleman eklenmesi sağlanır.

Eğer Q veya q'ya basılırsa işlem durdurulur ve ana yordamdan retf komutu ile çıkar.

Eğer farklı herhangi bir sayıya basılırsa, yeniden ana menü gösterilir. Eğer sayıya basılmadıysa, ve basılan harf q değilse hata mesajı gösterilir.

Ana Menü

```
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Progra... — X

ANIL KUTAY UCAN: 20011025

WELCOME TO MY ASSEMBLY PROJECT
ENTER 1 TO CREATE A LIST
ENTER 2 TO LIST THE ELEMENTS OF THE LIST
ENTER 3 TO ADD AN ELEMENT TO THE LIST
ENTER Q TO EXIT
ENTER YOUR CHOICE:

q
Program terminated normally
```

Ana Menü: q girdisi verildiğinde program'dan çıkılıyor.

Alt Menü 1:

Alt Menü 1 SUBMENUONE adlı near tipindeki yordamın çağrılması ile çalışmaya başlar. Bu menünün amacı kullanıcının istediği boyutta ve kullanıcıdan alınan verilerle bir liste oluşturmaktır. Alt Menü 1'in üst kısmında öğrencinin adı soyadı ve numarası bulunmaktadır. Menü öncelikle kendi işlevini ve kullanıcıdan ne için girdi istediğini yazdırır.

Bu menü kullanıcıya kaç elemanlı bir liste oluşturmak istediğini sorar. Sonra kullanıcı tarafından verilen girdi kadar, kullanıcıdan yeni bir eleman girmesini ister. Bu işlem loop kullanılarak yapılmıştır. Her yeni eleman girildiğinde onu listeye koyar ve linkleri yeni baştan düzenler. Bu işlemler ADDELEMENT yordamı çağrılarak yapılmaktadır.

Burada da q veya Q'ya basıldığında program durdurulur ve ana yordamdan retf komutu ile çıkılır.

```
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Progra... — X

ANIL KUTAY UCAN : 20011025

WELCOME TO THE SUBMENU ONE
HERE YOU CAN CREATE A LIST
HOW MANY ELEMENTS WOULD YOU LIKE TO HAVE ON YOUR LIST
ENTER Q TO EXIT
3_
```

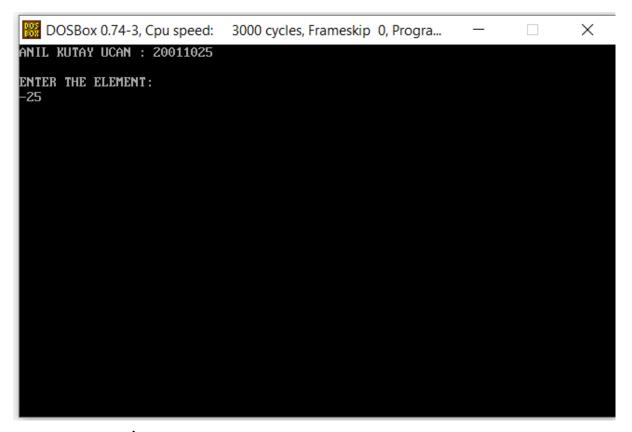
Alt Menü 1'in İlk Sorusu: Cevap olarak 3 verildiği için 3 tane eleman alacak.

```
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Progra... — X

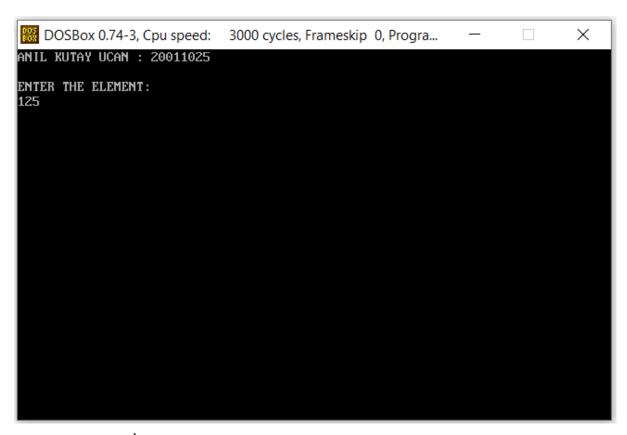
ANIL KUTAY UCAN: 20011025

ENTER THE ELEMENT:
5_
```

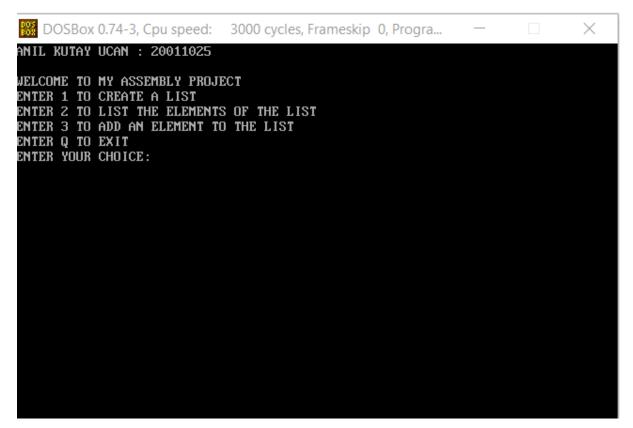
Alt Menü 1'in İkinci Sorusu: Burada hangi elemanın listeye eklenmesini istersek onu yazıyoruz.

Alt Menü 1'in İkinci Sorusu: 3 tane eleman girmek istediğimizi söyledik. Bu yüzden burada 2. elemanı alıyor.

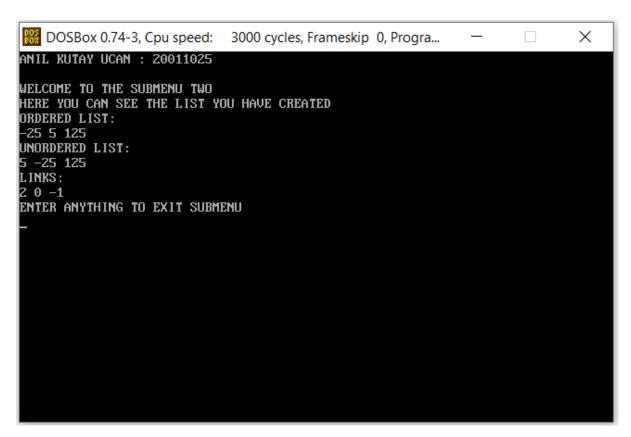
Alt Menü 1'in İkinci Sorusu: 3 tane eleman girmek istediğimizi söyledik. Bu yüzden burada 3. elemanı alıyor.

Ana Menü: Bütün işlemler bittikten sonra ana menüye geri dönüyoruz.

Alt Menü 2:

Alt Menü 2 SUBMENUTWO adlı near tipindeki yordamın çağrılması ile çalışmaya başlar. Bu menünün amacı kullanıcıdan alınan verilerle oluşturulan linkleri ve listeyi sıralı ve sırasız bir şekilde göstermektir. Alt Menü 2'in üst kısmında öğrencinin adı soyadı ve numarası bulunmaktadır. Menü öncelikle kendi işlevini yazdırır, sonra da listeyi ve linkleri yazdırır. En sonda da kullanıcının herhangi bir harf girmesini veya enter'a basmasını bekler. Kullanıcı enter'a basana kadar aynı ekranda durur. Kullanıcı girdi sağlarsa, ana menüye geri geçer.

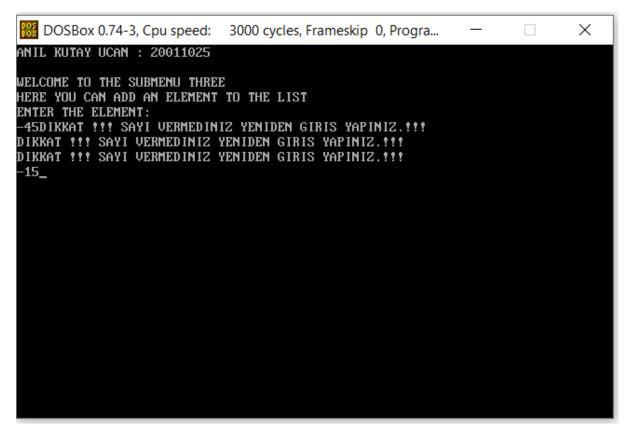
Alt Menü 2: Liste sıralı ve sırasız bir şekilde yazdırılır. Altında da linkler yazdırılır.

Alt Menü 3:

Alt Menü 3 SUBMENUTHREE adlı near tipindeki yordamın çağrılması ile çalışmaya başlar. Bu menünün amacı kullanıcıdan bir eleman alıp listenin sonuna eklemek ve linkleri ona göre düzenlemektir. Bu işlemler ADDELEMENT yordamı çağrılarak yapılmaktadır.

Alt Menü 3'ün üst kısmında öğrencinin adı soyadı ve numarası bulunmaktadır. Menü öncelikle kendi işlevini yazdırır, sonra da kullanıcıdan bir eleman girmesini ister. Eğer girdi yanlış verildiyse hata mesajı verilir ve kullanıcının yeni girdi vermesi beklenir.

Alt Menü 3 kullanıldıktan sonra tekrar alt menü 2 çağırılırsa, listeye yeni girilen verinin eklendiği ve linklerin ona göre düzenlendiği görülür.

Alt Menü 3: Liste sıralı ve sırasız bir şekilde yazdırılır. Altında da linkler yazdırılır. Yanlış bir girdi verilirse yukarıda görülen hata mesajı gözükür.

Alt Menü 2: Alt Menü 3 kullanıldıktan sonra bir daha Alt Menü 2 çağırılırsa.

Kullanılan Fonksiyonlar ve Açıklamaları:

PUTN:

Ekrana yazı yazdırmak için iki tür fonksiyon kullanılmıştır. İlki PUTN adlı yordamda bulunmaktadır. Bu fonksiyon hafızada hex olarak saklanan sayıyı ekrana ondalık biçimde bastırıyor ve sonuna bir boşluk koyuyor. Bu fonksiyon https://github.com/80x86adtcebi/bookexamples adresinden alınmıştır ve isteğe bağlı olarak biraz düzenlenmiştir.

PRINT:

İkinci türü ise ekrana string yazdırmak için kullanılmıştır ve PRINT yordamındadır. Sonu \$ ile biten stringleri yazdırmak için kullanılmaktadır. DX'in içine, yazdırılacak string'in adresi konulur. Sonra ah 09h iken int 21 çağırılır. En son da bir alt satıra geçmek için INCROW yordamı çağırılır. https://tr.wikibooks.org/wiki/X86 Assembly/%C3%96nemli int servisleri burada açıklanan tarife uygun olarak yapılmıştır.

Bunu Yapan Kod Parçası:

LEA DX, text MOV AH, 09H INT 21H CALL INCROW

CLEAR:

Ekranı temizlemek için CLEAR yordamı çağırılmaktadır. Bu fonksiyon https://github.com/80x86adtcebi/bookexamples sitesinden alınmıştır. Orijinal olarak makro tanımlıdır. Bu yordamın içinden ekstra olarak RESETROW adlı yordam çağırılır ve en son ekranın başına öğrencinin adının, soyadının ve numarasının yazdırılması sağlanır.

RESETROW:

Bu yordam satır başını ekranın en üst noktasına alır ve CURSORPLACE adlı değişkeni 0 yapar. Bu işlemi yapmak için dh, 0'a eşitlenir ve ah 02h'dayken int 10 çağırılır. Bu sayede ekrana bir şey yazdırmak istenildiğinde ekranın en başından başlanır. Bu işlem https://tr.wikibooks.org/wiki/X86 Assembly/%C3%96nemli i nt_servisleri sitesinde açıklanan tarife uygun olarak yapılmıştır.

Bunu Yapan Kod Parçası:

MOV BYTE PTR CURSORPLACE, 0 MOV DH, 0 MOV DL, 0 MOV BH, 0

MOV AH, 02H INT 10H

INCROW:

Ekrana bir şey yazdırıldıktan sonra bir alt satıra geçmek için INCROW yordamı çağırılmaktadır.

Bu yordam CURSORPLACE adlı değişkende tutulan hangi satırda olunduğu bilgisini bir arttırır ve dh yazmacının içine koyar.

Ah yazmacı 02h 'da iken int 10 çağırıldığında dh'ın içindeki değer yeni satır başı olur ve yazdırma oradan devam eder. Böylece bir satır aşağı geçilmiş olur. Bu işlem https://tr.wikibooks.org/wiki/X86_Assembly/%C3%96nemli_i nt_servisleri sitesinde açıklanan tarife uygun olarak yapılmıştır.

Bunu Yapan Kod Parçası:

INC BYTE PTR CURSORPLACE MOV DH, BYTE PTR CURSORPLACE MOV DL, 0 MOV BH, 0

MOV AH, 02H INT 10H

ADDELEMENT:

Listeye bir şeyler eklenmesi ve linklerin düzenlenmesi için ADDELEMENT yordamı çağrılır. Bu yordamın işleyişi bir kaç parçadan oluşur.

İlk başta listeye kullanıcıdan alınan veri eklenir. Bu verinin eklenmesi aşağıda anlatılmıştır:

INDEX değişkeninde tutulan ve listenin hangi indexinde olduğumuzu belirten değer bx register'ına alınır. Sonra kullanıcıdan alınan ve choice adlı değişkende tutulan veri ax registerina alınır. Listenin Bx indexli bölgesine kullanıcıdan alınan veri koyulur ve index, liste word tipinde olduğundan dolayı 2 arttırılır.

Bunu Yapan Kod Parçası:

MOV BX, WORD PTR INDEX MOV AX, WORD PTR CHOICE MOV WORD PTR LIST[BX], AX ADD WORD PTR INDEX, 2

Sonra Linklerin düzenlenmesi gerekmektedir. Bir kaç muhtemel durum bulunmaktadır. Listede sadece bir eleman olabilir, elemanın sırası listenin başında, ortasında ya da sonunda olabilir.

İlk başta dizide 1'den fazla eleman olup olmadığı kontrol edilir. Eğer sadece 1 eleman varsa onun linki -1 olarak ayarlanır.

Bunu Yapan Kod Parçası:

XOR SI,SI MOV AX, WORD PTR INDEX CMP AX, 0002H JE AFIRST AFIRST: MOV WORD PTR LINK[SI], -1

Eğer dizide 1'den fazla eleman varsa dizideki en küçük eleman bulunur ve indexi BX register'ında saklanır. Eğer yeni girilen elemandan daha küçük elemanlar varsa onlar arasından en büyük olanı bulunur ve indexi DI registerında saklanır.

Eğer yeni girilen eleman, dizideki en küçük elemandan daha küçükse, yeni girilen elemanın gösterdiği link, bx registerinin içindeki değerdir. Bu yüzden link listesinin, yeni elemanın eklendiği indexli bölgesine bx 'teki değer atanır.

Eğer yeni girilen eleman dizideki en küçük eleman değilse, ondan bir küçük elemanın indexi DI registerinda saklanıyor demektir. Bu listenin DI indexli elemanının linki, yeni eklenen elemanın indexi olur. Yeni eklenen elemanın gösterdiği link ise listenin DI indexli elemanının gösterdiği link değeri olur. Böylece listenin arasına veya sonuna eleman eklenmiş olur.

Bunu Yapan Kod Parçası:

XOR AX,AX ;AX -> COMPARED VALUE

XOR BX,BX ;BX -> LOWEST NUMBER'S INDEX;

XOR DI,DI ;DI -> GREATEST NUMBER BEFORE THE NEW NUMBER'S INDEX

XOR CX,CX ;CX -> USED FOR FOR LOOP -> WE WILL LOOP N-1 TIME

MOV DI, WORD PTR LISTSIZE ; ASSIGN DI TO THE LAST PLACE IN LIST

SUB DI,2

MOV WORD PTR LIST[DI],8000H ;ASSINGN TO THE SMALLEST SIGNED NUMBER

;DETERMINE LOOP TIME = N-1 TIME

MOV CX, WORD PTR INDEX

SHR CX,1 ;DIVIDE BY TWO BECAUSE THE LIST IS WORD TYPED

DEC CX ;MAKE N, N-1

;TRY TO FIND THE GREATEST VALUE BEFORE THE CHOICE

AFIND:

MOV AX, WORD PTR LIST[SI] ;GET THE FIRST ELEMENT OF THE LIST TO AX

CMP AX, WORD PTR CHOICE ;COMPARE IT WITH THE NEW GIVEN NUMBER(CHOICE)

JGE ASMALLER ;IF THE ELEMENT FROM LIST IS BIGGER DO NOTHING

CMP AX, WORD PTR LIST[DI] ;FIND OUT WHICH IS CLOSER TO THE GIVEN NUMBER

JLE ASMALLER ;IF AX GREATER THAN LIST[DI], CHANGE DI

MOV DI, SI ;DI NOW STORES THE INDEX OF AX

ASMALLER:

CMP AX, WORD PTR LIST[BX] ;COMPARE CURRENT LIST ELEMENT WITH THE

SMALLEST THOUGHT ONE

JGE ABIGGER ;IF AX IS SMALLER CHANGE BX TO AX'S INDEX

MOV BX, SI

ABIGGER:

ADD SI,2 ;SET SI TO THE NEXT ELEMENT (WORD TYPE)

LOOP AFIND ;THEN LOOP

MOV AX, WORD PTR LIST[BX] ;GET THE SMALLEST VALUE OF THE LIST TO AX

REGISTER

CMP AX, WORD PTR CHOICE ; COMPARE NEW ELEMENT WITH THE SMALLEST

ELEMENT

JGE ASMALLEST ;IF THE NEW ELEMENT IS SMALLER, THEN ONLY THE LINK OF

;THE NEW ELEMENT WILL BE CHANGED

;ELSE THERE ARE 2 LINKS TO CHANGE:

MOV AX, WORD PTR LINK[DI] ;GET THE LINK OF THE MAX VALUE BEFORE THE NEW

ADDED ELEMENT TO AX

MOV SI, WORD PTR INDEX ;SI NOW STORES THE INDEX OF THE NEW ADDED

;ELEMENT

SUB SI,2

MOV WORD PTR LINK[DI], SI ;CHANGE THE LINK OF THE MAX VALUE BEFORE THE NEW

;ADDED ELEMENT TO THE NEW ADDED ONE'S INDEX

MOV WORD PTR LINK[SI], AX ;CHANGE THE NEW ADDED ONE'S LINK TO THE ONE'S

;BEFORE THIS ONE

JMP AEXIT ;EXIT

ASMALLEST:

;CHANGE LINK OF THE NEW ADDED VALUE

MOV SI, WORD PTR INDEX ;GET THE INDEX OF THE NEW ADDED VALUE

SUB SI,2

MOV WORD PTR LINK[SI], BX ;CHANGE THE NEW ADDED ONE'S LINK TO THE PREVIOUS

;SMALLEST ONE

JMP AEXIT

SUBMENUTWO:

Alt Menüler arasında en karmaşığı bu olduğundan burada anlatılacaktır.

İlk başta listedeki en küçük değerin indexini bx registerina koyar. Her elemanı sırayla gezip karşılaştırıyoruz. Bu işlem için loop kullanıyoruz ve n-1 defa dönüyoruz.

Bunu Yapan Kod Parçası:

MOV CX, WORD PTR INDEX

SHR CX,1 ;LIST IS WORD TYPE, SO WE NEED TO DIVIDE CX BY 2

DEC CX ;WE NEED TO LOOP N-1 TIMES.

MOV AX, WORD PTR LIST[BX] ; MOVE THE FIRST ELEMENT OF THE LIST TO AX.

FINDSMALLEST:

ADD DI,2 ;WE NEED TO INCREASE DI BY 2 (WORD defined)

CMP AX, WORD PTR LIST[DI] ;COMPARE MIN ELEMENT WITH CURRENT ELEMENT

JLE SMALLER ;IF CURRENT ELEMENT IS SMALLER CHANGE AX AND BX

MOV AX, WORD PTR LIST[DI] ;CHANGE AX TO THE MIN ELEMENT'S VALUE MOV BX, DI ;CHANGE BX TO THE MIN ELEMENT'S INDEX

SMALLER:

LOOP FINDSMALLEST

En küçük elemanı bulduktan sonra n (eleman sayısı) kadar döner ve linklerdeki değeri takip ederek sıralı bir şekilde yazdırır.

Bunu Yapan Kod Parçası:

MOV CX, WORD PTR INDEX

SHR CX,1 ;LIST IS WORD TYPE, SO WE NEED TO DIVIDE CX BY 2

PRINTORDERED:

MOV AX, WORD PTR LIST[BX] ; MOVE THE ELEMENT TO AX TO PRINT CALL PUTN ; PRINT THE WANTED ELEMENT

MOV BX, WORD PTR LINK[BX] ;MOVE TO THE NEXT ELEMENT FROM LINK LOOP PRINTORDERED

Sıralı bir şekilde yazdırdıktan sonra düzensiz bir şekilde elemanları girildiği sırada yazdırır. n defa döner ve listedeki elemanları 0 indexinden başlayarak yazdırır.

Bunu Yapan Kod Parçası:

MOV CX, WORD PTR INDEX

SHR CX,1 ;LIST IS WORD TYPE, SO WE NEED TO DIVIDE CX BY 2 XOR BX,BX ;BX -> CURRENT ELEMENT OF THE LIST. STARTS AT 0

PRINTUNORDERED:

MOV AX, WORD PTR LIST[BX] ;MOV THE CURRENT ELEMENT TO AX TO PRINT CALL PUTN

ADD BX, 2 ;WE NEED TO INCREASE BX BY 2 (word defined) LOOP PRINTUNORDERED

Bundan sonra da linkleri yazdırır. n defa döner ve linkleri 0 indexinden başlayarak yazdırır. Liste word tipinde olduğundan linkler de 2'li 2'li ilerlemektedir. Bu yüzden

ekrana yazdırılmadan önce 2'ye bölünürler. Bir linkin değeri -1 olacağından, bir kontrol işlemi gerçekleştirilir ve negatif değerler 2'ye bölünmez.

Bunu Yapan Kod Parçası:

MOV CX, WORD PTR INDEX

SHR CX,1 ;LIST IS WORD TYPE, SO WE NEED TO DIVIDE CX BY 2 XOR BX,BX ;BX -> CURRENT ELEMENT OF THE LINKS. STARTS AT 0

PRINTLINKS:

MOV AX, WORD PTR LINK[BX] ; MOV THE CURRENT ELEMENT TO AX TO PRINT

CMP AX,0H JLE TNEGATIVE

SHR AX,1 ;DIVIDE AX BY 2, BECAUSE THE LINKS ARE IN WORDS

TNEGATIVE:

CALL PUTN

Kaynakça:

https://tr.wikibooks.org/wiki/X86_Assembly/%C3%96nemli_int_servisleri

https://github.com/80x86adtcebi/bookexamples